

HY340 : ΓΛΩΣΣΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΕΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ,
ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ,
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

```
VAR i:Integer;  
  
FUNCTION(Symbol) replicate  
  x = (function(x,y){return x+y;});  
  class DelFunctor: public std::unary_function<
```

ΔΙΔΑΣΚΩΝ
Αντώνιος Σαββίδης

HY340 : ΓΛΩΣΣΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΕΣ

Φροντιστήριο 3^ο Παραγωγή Ενδιάμεσου Κώδικα

HY340, 2013

A. Σαββίδης

Slide 2 / 40

Type Checking

- Η γλώσσα alpha είναι μια dynamically typed γλώσσα δηλαδή ο τύπος μιας μεταβλητής αλλάζει ακολουθώντας τον τύπο της τιμής που κάθε φορά αποθηκεύεται σε αυτήν
- Συνεπώς δεν μπορούμε να κάνουμε πλήρη έλεγχο τύπων κατά την μεταγλώττιση
 - Αυτό θα γίνει κατά την εκτέλεση
- Για τις σταθερές εκφράσεις μπορείτε προαιρετικά να κάνετε τους ελέγχους και σε compile time
 - `a = true + 12;` // Boolean + Number → Error
 - `b = "str1" + false;` // String + Boolean → Error

```
if (x > 12)  
  a = false;  
else  
  a = 3.33;  
b = (a and c); // ?
```

HY340, 2013

A. Σαββίδης

Slide 3 / 40

Σημασιολογία της γλώσσας alpha (1/7)

- **Rvalues** και οι τύποι τους
 - Τα constants έχουν τον τύπο της αντίστοιχης τιμής τους και έχουμε του εξής τύπους
 - ◆ Number – όλοι οι αριθμοί
 - ◆ String – όλα τα αλφαριθμητικά
 - ◆ Boolean – τα **true** και **false**
 - ◆ Nil – το **nil**
 - Τα id των συναρτήσεων χρήστη έχουν ως τιμή τη διεύθυνση της συνάρτησης (θετικός ακέραιος) και έχουν τύπο **FunctionAddress**
 - Ορισμός συνάρτησης μέσα σε παρενθέσεις είναι τιμή με τη διεύθυνση της συνάρτησης και τύπο **FunctionAddress**
 - Τα id των library functions έχουν ως τιμή ένα string με το όνομα της συνάρτησης και τύπο **LibraryFunction**

HY340, 2013

A. Σαββίδης

Slide 4 / 40

Σημασιολογία της γλώσσας alpha (2/7)

■ Παράδειγμα

```
x = 10.12;
y = "hello";
z = (function(){return x; });
function g(a,b){return z(a,b); }
print(x,y,z);
t = [];
t.x = y;
```

R-values (με compile-time value)	L-values (χωρίς compile-time type)
10.12, Number	x, Variable, 0
"hello", String	y, Variable, 0
f1, FunctionAddress, ?	z, Variable, 0
g, FunctionAddress, ?	a, Variable, 1, argument
print, LibraryFunction, "print"	b, Variable, 1, argument
	t, Variable, 0
	t.x, Table element t[x]

Σημασιολογία της γλώσσας alpha (3/7)

■ Εκφράσεις

- Εκχώρηση (*lvalue* = *rvalue*)
 - Ανάθεση τύπου και περιεχομένου από το *rvalue* στο *lvalue*
 - Αν το *rvalue* είναι undefined έχουμε runtime warning
- Αριθμητικές εκφράσεις (+, -, *, /, %, ++, --, -)
 - Παίρνουν ορίσματα αριθμούς και επιστρέφουν αριθμό
- Συσχετιστικές εκφράσεις διάταξης (>, >=, <, <=)
 - Παίρνουν ορίσματα αριθμούς και επιστρέφουν boolean
- Συσχετιστικές εκφράσεις ισότητας (==, !=)
 - Επιτρέπεται μεταξύ ορισμάτων ίδιου τύπου (όχι όμως undefined) και επιστρέφει boolean
 - Συγκρίνουν και table με το nil επιστρέφοντας false σε ισότητα και true σε ανισότητα
- Λογικές εκφράσεις (and, or, not)
 - Παίρνουν boolean (ή μετατρέψιμα σε boolean) ορίσματα και επιστρέφουν boolean
 - Όλες οι τιμές στη γλώσσα μετατρέπονται σε boolean

Σημασιολογία της γλώσσας alpha (4/7)

Τύπος	Τρόπος αυτόματης μετατροπής σε Boolean
Number	$x \neq 0$
FunctionAddress	true
LibraryFunction	true
Table	true
Nil	false
String	$x \neq ""$

$x = (function(a,b){return x+y; });$	$Undefined(x) \leftarrow FunctionAddress(K);$ Το x γίνεται τύπου FunctionAddress με τιμή K.
$x="hello";$	$Undefined(x) \leftarrow String, "hello";$ Το x γίνεται τύπου String με τιμή "hello".
$a = b = true;$ $c = a > b;$	Η αποτίμηση της έκφρασης $a > b$ παράγει λάθος εκτέλεσης (runtime error) καθώς υπάρχει όρισμα που δεν είναι τύπου Number.
$x=input();$ $y = !x;$	Η αποτίμηση της έκφρασης $!y$ εξαρτάται από την τιμή εισόδου στο x.
$f(){} g(){};$ $b = f>g;$	Η αποτίμηση της έκφρασης $f >= g$ παράγει λάθος εκτέλεσης (runtime error) καθώς υπάρχει όρισμα που δεν είναι τύπου Number.

Σημασιολογία της γλώσσας alpha (5/7)

Λειτουργική σημασιολογία εκφράσεων (runtime semantics)	
<code>[]</code>	Το αποτέλεσμα είναι η κατασκευή ενός άδειου συσχετιστικού πίνακα, η διεύθυνση του οποίου συνιστά την αποτίμηση της όλης έκφρασης. Αυτή η τιμή είναι αναγνωρίσιμη ως ο τύπος <i>Table</i> .
<code>[elist]</code>	Το αποτέλεσμα είναι η κατασκευή ενός νέου συσχετιστικού πίνακα, η διεύθυνση του οποίου συνιστά την αποτίμηση της όλης έκφρασης, με στοιχεία στις θέσεις 0,...,n αντίστοιχα τις τιμές των εκφράσεων της λίστας <i>elist</i> .
<code>[indexed]</code>	Το αποτέλεσμα είναι η κατασκευή ενός νέου συσχετιστικού πίνακα, η διεύθυνση του οποίου συνιστά την αποτίμηση της όλης έκφρασης. Τα στοιχεία του πίνακα είναι οι αντίστοιχες indexed τιμές.
<code>lvalue . id</code>	Το <i>lvalue</i> πρέπει να είναι τύπου <i>Table</i> , αλλιώς runtime error. Η τιμή της έκφρασης είναι το περιεχόμενο του στοιχείου με index <i>id.val</i> , όπου <i>val</i> η τιμή string του token <i>id</i> .
<code>lvalue [expr]</code>	Το <i>lvalue</i> πρέπει να είναι τύπου <i>Table</i> , αλλιώς runtime error. Η τιμή της έκφρασης είναι το περιεχόμενο του στοιχείου με index την τιμή του <i>expr</i> .
<code>lvalue (elist) call (elist)</code>	Το <i>lvalue</i> ή <i>call</i> πρέπει να είναι τύπου <i>FunctionAddress</i> ή <i>LibraryFunction</i> , αλλιώς runtime error. Η τιμή της έκφρασης είναι το αποτέλεσμα της κλήσης.

Σημασιολογία της γλώσσας alpha (6/7)

■ Παραδείγματα

```
t = []; //empty table
t.x = 1; //insert item at index "x" with value 1
print(t.x, t.y); //prints 1 and nil as t.y does not exists
t2 = [1, true, "lala", print]; //table with numeric indices
t3 = [{0:1},{1:true},{2:"lala"},{3:print}]; //same as above
t4 = [{true:1},{c:cos},{t2:t3}]; //all key types valid
t2[3](1, 2); //t2[3] is print, so the call prints 1 and 2
t4[t2][3]("hi"); //t4[t2] is t3, t3[3] is print: prints "hi"

function f(x) { print(x); return f; }
f(1)(2)(3); //f(1) prints 1 and returns f that can be called
//again:[f(1)](2) prints 2, [f(1)(2)](3) prints 3
t = [ (function f(x){ print(x); return t; }) ];
t[0](1)[0](2)[0](3); //Complex but valid! t[0] gets f and the
//call returns table t for further indexing: prints 1 2 3
```


Σημασιολογία της γλώσσας alpha (7/7)

■ Δυναμικοί πίνακες

- Δημιουργούνται μόνο μέσω της έκφρασης δημιουργίας πίνακα ([], [elist], [indexed])
- Εκχωρούνται by reference και όχι by value
 - ♦ Αντίγραφο ενός πίνακα μπορούμε να πάρουμε με την tablecopy αλλά δεν είναι "deep copy"
- Γίνονται reference counted και διαγράφονται αυτόματα όταν δεν υπάρχουν πλέον αναφορές σε αυτούς (**garbage collection**)
 - ♦ Κατά το runtime θα χρειαστεί να κρατάτε μέσα σε κάθε πίνακα ένα αριθμό που θα κρατάει το πλήθος των μεταβλητών που αναφέρονται σε αυτόν
- Μπορούν να κληθούν ως συναρτήσεις (**functor tables**) αν υπάρχει στο ειδικό index "(")
 - ♦ *Συνάρτηση*, οπότε καλείται η συνάρτηση με πρώτο όρισμα τον πίνακα
 - ♦ Αναδρομικά, ένας πίνακας που μπορεί να κληθεί ως συνάρτηση

Κώδικας τριών διευθύνσεων

■ Χρησιμοποιείται για την περιγραφή ενός πολύπλοκου προγράμματος με μια ακολουθία απλών εντολών

- Οι εντολές έχουν όμοια μορφή και χρησιμοποιούν **τρία** ορίσματα
 - ♦ **Εντολή: αποτέλεσμα, τελεστής1, τελεστής2**
 - ♦ Τα ορίσματα μαζί με την εντολή δημιουργούν μια τετράδα, για αυτό χρησιμοποιείται και ο όρος **quads**
- Συνήθως έχουμε μικρό αριθμό εντολών
- Οι εντολές είναι πολύ κοντά στη γλώσσα μηχανής
 - ♦ Σε αρκετές εντολές ενδιάμεσου κώδικα η αντιστοίχιση με τις εντολές μηχανής είναι μια προς μια

Εντολές του alpha i-code (1/2)

Κωδικός εντολής	Επεξήγηση
assign	Η εντολή εκχώρησης με αντιγραφή
add	Οι εντολές εκχώρησης με δυαδικούς αριθμητικούς τελεστές
sub	
mul	
div	
mod	
uminus	Η εντολή εκχώρησης με το μοναδιαίο μείον
and	Οι εντολές εκχώρησης με δυαδικούς λογικούς τελεστές
or	
not	Η εντολή εκχώρησης με τη λογική άρνηση
if_eq	Εντολές αλλαγής ροής ελέγχου (goto) με συσχετιστικούς τελεστές ισότητας
if_noteq	
if_lesseq	Εντολές αλλαγής ροής ελέγχου (goto) με συσχετιστικούς τελεστές διάταξης
if_geatereq	
if_less	
if_greater	
jump	Αλλαγή ροής ελέγχου χωρίς συνθήκη

Εντολές του alpha i-code (2/2)

Κωδικός εντολής	Επεξήγηση
call	Εντολές για συναρτήσεις (κλήση, τροφοδότηση πραγματικού ορίσματος, επιστροφή).
param	
return	
getretval	Εντολή για τη λήψη αποτελέσματος αμέσως μετά από κλήση συνάρτησης.
funcstart	Ψευδο-εντολές για αρχή και τέλος συνάρτησης.
funcend	
tablecreate	Εντολές για τη διαχείριση πινάκων (δημιουργία, εξαγωγή στοιχείου και μεταβολή στοιχείου).
tablegetelem	
tablesetelem	

Οι εντολές αυτές θα πρέπει να υπάρχουν στον κώδικα ως **enumerated values**, όπως φαίνεται δίπλα.

```
enum iopcode {
    assign,      add,          sub,
    mul,         div,         mod,
    uminus,      and,         or,
    not,         if_eq,       if_noteq,
    if_lesseq,   if_geatereq, if_less,
    if_greater,  call,        param,
    ret,         getretval,   funcstart,
    funcend,     tablecreate, tablesetelem,
    tablegetelem,
};
```


Δομές δεδομένων για τα quads (1/2)

- Τα ορίσματα που μπορούν να δοθούν σε ένα quad είναι:
 - σταθερές τιμές (constants) συγκεκριμένου τύπου (string, number, boolean)
 - τιμή συνάρτησης βιβλιοθήκης (όνομα)
 - τιμής συνάρτησης προγράμματος (διεύθυνση)
 - κρυφή μεταβλητή (μπορεί να είναι result)
 - μεταβλητή προγράμματος (μπορεί να είναι result)
- Στο result field ενός quad μπορεί να είναι **μόνο μεταβλητή**, καθώς πρέπει να προσφέρει αποθηκευτικό χώρο για αποτέλεσμα

Δομές δεδομένων για τα quads (2/2)

- Τα quads αντιστοιχίζονται σε τύπους δεδομένων με 4 πεδία
- Τα ορίσματα των εντολών αντιστοιχούν σε κόμβους του AST
 - Συνήθως χρησιμοποιούμε κάποιο τύπο έκφρασης
 - Για τις goto εντολές χρειαζόμαστε και ένα όρισμα που να είναι quad label (φυσικός αριθμός)
- Τα quads αποθηκεύονται σε ένα δυναμικό πίνακα
 - Επιτρέπονται μόνο ακέραια indices και όχι δείκτες σε quads!

```
enum expr_t {
    var_e,
    tableten_e,
    programfunc_e,
    libraryfunc_e,
    arithexpr_e,
    boolexpr_e,
    assignexpr_e,
    newtable_e,
    costnum_e,
    constbool_e,
    conststring_e,
    nil_e,
};

struct expr {
    expr_t type;
    symbol* sym;
    expr* index;
    double numConst;
    char* strConst;
    unsigned char boolConst;
    expr* next;
};

quad* quads = (quad*) 0;
unsigned total = 0;
unsigned int currQuad = 0;

#define EXPAND_SIZE 1024
#define CURR_SIZE (total*sizeof(quad))
#define NEW_SIZE (EXPAND_SIZE*sizeof(quad)+CURR_SIZE)
```


Κρυφές Μεταβλητές (1/2)

- Ο ενδιαμέσος κώδικας έχει πολύ απλές εντολές, οπότε πολύπλοκες εκφράσεις θα πρέπει να «τεμαχιστούν» σε επιμέρους υπολογισμούς με ενδιαμέσα αποτελέσματα
- Τα αποτελέσματα αυτά αποθηκεύονται σε κρυφές μεταβλητές
 - Τις ονομάζουμε με τέτοιο τρόπο ώστε να μη συγκρούονται με ids της γλώσσας, π.χ. `_t1`, `_t2`
 - Είναι **κανονικές** μεταβλητές που απαιτούν δημιουργία νέου συμβόλου στο Symboltable και απενεργοποιούνται κανονικά όταν βγουν εκτός εμβέλειας

Κρυφές Μεταβλητές (2/2)

- Για παράδειγμα, το $x = 1 + 2 * 3 / 4$ θα γίνει
 - MUL tmp1, 2, 3 (tmp1 = 2 * 3)
 - DIV tmp2, tmp1, 4 (tmp2 = 2 * 3 / 4)
 - ADD tmp3, 1, tmp2 (tmp3 = 1 + 2 * 3 / 4)
 - ASSIGN x, tmp3 (x = 1 + 2 * 3 / 4)
- Μπορούμε να ελαχιστοποιήσουμε και τη χρήση προσωρινών μεταβλητών
 - MUL tmp1, 2, 3 (tmp1 = 2 * 3)
 - DIV tmp1, tmp1, 4 (tmp1 = 2 * 3 / 4)
 - ADD tmp1, 1, tmp1 (tmp1 = 1 + 2 * 3 / 4)
 - ASSIGN x, tmp1 (x = 1 + 2 * 3 / 4)
- Στην πράξη δεν μπορούμε πάντα να πετύχουμε τη βέλτιστη επαναχρησιμοποίηση κρυφών μεταβλητών
 - Θα θεωρήσουμε απλά ότι στο τέλος κάθε statement όλες οι κρυφές μεταβλητές είναι διαθέσιμες
 - Προαιρετικά, μπορείτε να επαναχρησιμοποιήσετε κρυφές μεταβλητές και σε αρκετά άλλα σημεία:
 - Κλήση συναρτήσεων, κατασκευή πίνακα, μοναδιαίο μείον, λογική άρνηση, αριθμητικές και λογικές εκφράσεις

Μεταβλητές (1/2)

- Έχουμε μεταβλητές τριών κατηγοριών
 - Αυτές που ορίζονται εκτός συναρτήσεων, σε οποιαδήποτε εμβέλεια (ακόμη και σε block) - **program variables**
 - Αυτές που ορίζονται στο σώμα μίας συνάρτησης - **function locals**
 - Αυτές που ορίζονται ως τυπικά ορίσματα μίας συνάρτησης - **formal arguments**
- Αυτές τις τρεις διαφορετικές κατηγορίες τις λέμε χώρους εμβέλειας - **scope spaces**
- Για κάθε μεταβλητή θα πρέπει να κρατάμε πληροφορία σχετικά με:
 - Το scope space στον οποίο ανήκει
 - Τη σειρά εμφάνισής του μέσα στο scope space (offset)

Μεταβλητές (2/2)

- Το offset θα αυξάνεται μετά από την δήλωση κάθε μεταβλητής κατά 1
 - Ο τύπος κάθε μεταβλητής μπορεί να αλλάζει δυναμικά οπότε θεωρούμε ότι μια μεταβλητή χρειάζεται «μια θέση μνήμης» για αποθήκευση στην εικονική μηχανή
 - Σε statically typed γλώσσες το offset θα αυξανόταν ανάλογα με τον τύπο της κάθε μεταβλητής
- Για κάθε scope space θα πρέπει να διατηρούμε ξεχωριστά offsets
- Μπαίνοντας σε ορισμό συνάρτησης θα πρέπει να ξεκινήσει καινούριο scope space για τις τοπικές μεταβλητές της
 - Θα πρέπει να σώνουμε το τρέχον scope space μπαίνοντας στον ορισμό της και να το επαναφέρουμε βγαίνοντας από αυτή

Παράδειγμα quads με δομές (1/3)

- Είσοδος: $y = x + 1;$

```

Ivalue → id
{
    symbol = ...; //lookup $id or create new
    $lvalue = newexpr(var_e);
    $lvalue->sym = symbol;
}

```

```

const → number
{
    $const = newexpr(constnum_e);
    $const->numConst = $number;
}

```

y: Ivalue → id

type	var_e
symbol	

type	var_s
name	"y"
space	program_var
offset	0

x: Ivalue → id

type	var_e
symbol	

type	var_s
name	"x"
space	program_var
offset	1

1: const → number

type	constnum_e
numConst	1

Παράδειγμα quads με δομές (2/3)

■ Είσοδος: $y = x + 1;$

$x+1: expr \rightarrow expr + expr$

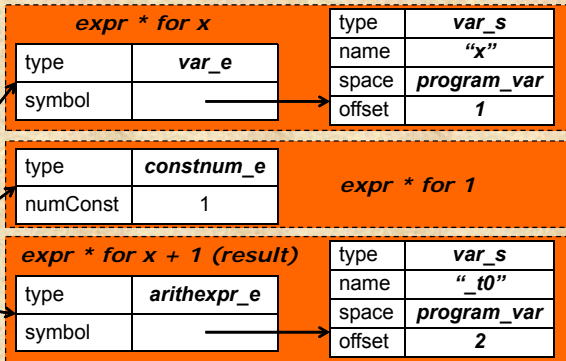
```
expr → expr1 + expr2 {
    $expr = newexpr(arithexpr_e);
    $expr->sym = newtemp();
    emit(add, $expr1, $expr2, $expr);
}
```

Emitted instructions

1 : ADD x 1 _t0

quad * for
instruction

op	add
arg1	
arg2	
result	

Παράδειγμα quads με δομές (3/3)

■ Είσοδος: $y = x + 1;$

$y=x+1: assignxpr \rightarrow lvalue=expr$

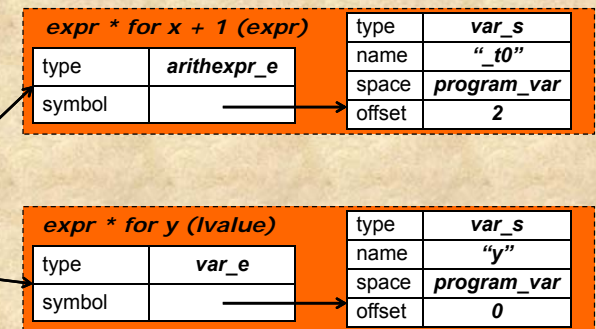
```
assignxpr → lvalue = expr {
    emit(assign, $expr, NULL, $lvalue);
    //other checks and emits here as well
}
```

Emitted instructions

2 : ASSIGN _t0 y

quad * for
instruction

op	assign
arg1	
arg2	-
result	

Δυναμικοί πίνακες (1/3)

- Οι δυναμικοί πίνακες δεν είναι «δηλωμένες» μεταβλητές, αλλά εκφράσεις που *δυναμικά* αντιστοιχούν σε χώρο αποθήκευσης, οπότε θέλουν ειδική μεταχείριση

...	1: TABLEGETELEM t "a" _t1 // t["a"]
x = t.a.b.c;	2: TABLEGETELEM _t1 "b" _t2 // t["a"]["b"]
	3: TABLEGETELEM _t2 "c" _t3 // t["a"]["b"]["c"]
	4: ASSIGN _t3 x

Όταν είναι r-value, μπορώ να παράγω TABLEGETELEM εντολές για το κάθε index και να χρησιμοποιώ το αποτέλεσμα σαν το νέο στοιχείο.

...	1: TABLEGETELEM t "a" _t1 // t["a"]
t.a.b = x;	2: TABLESETELEM _t1 "b" x // t["a"]["b"]

Όταν όμως είναι l-value σε εκχώρηση, πρέπει να παράγω μία TABLESETELEM εντολή για το τελευταίο index.

- Πώς ξέρουμε όμως αν πρέπει να παράγουμε την εντολή SET αντί για την εντολή GET έχοντας δει μόνο το t.a.b;

Δυναμικοί πίνακες (2/3)

- Στα στοιχεία πίνακα, δεν παράγουμε επιτόπου κώδικα, αλλά απλά τα καταγράφουμε ως νέα expression τύπου tableElement αποθηκεύοντας τα επιμέρους table και index expressions
- Όταν χρησιμοποιείται ένα lvalue τύπου tableElement παράγουμε κώδικα ανάλογα με τον γραμματικό κανόνα
 - Ως μερική έκφραση σε άλλο κανόνα (π.χ. lvalue.id ή lvalue[expr]) ή για αναγωγή σε r-value), τότε παράγουμε μία εντολή **TABLEGETELEM**
 - Ως το αριστερό τμήμα μίας εκχώρησης (lvalue=expr), τότε παράγουμε μία εντολή **TABLESETELEM**

Δυναμικοί πίνακες (3/3)

Στην περίπτωση του έχω *lvalue.id*, και το *lvalue* είναι στοιχείο πίνακα, πρέπει να παράγουμε την εντολή που λαμβάνει αυτό το στοιχείο, καθώς το *lvalue* δεν χρησιμοποιείται το ίδιο για αποθήκευση. Αυτό γίνεται από την *emit_iftableitem* που φαίνεται δίπλα.

```
expr* emit_iftableitem(expr* e) {
    if (e->type != tableitem_e)
        return e;
    else {
        expr* result = newexpr(var_e);
        result->sym = newtemp();
        emit(
            tablegetelem,
            e,
            e->index,
            result
        );
        return result;
    }
}
```

```
tableitem → lvalue . id
{ $tableitem = member_item($lvalue, id.name); }
```

```
expr* member_item(lvalue, name) {
    lvalue = emit_iftableitem(lvalue); // Emit code if r-value use of table item.
    expr* item = newexpr(tableitem_e); // Make a new expression.
    item->sym = lvalue->sym;
    item->index = newexpr_conststring(name); // Const string index.
}
```


Συναρτήσεις (1/2)

- Για κάθε συνάρτηση που ορίζεται πρέπει να αποθηκεύεται
 - Ο αριθμός των συνολικών τοπικών μεταβλητών
 - Η διεύθυνση της (αριθμός) στον ενδιάμεσο αλλά και τελικό κώδικα (αυτό σε επόμενη φάση)
 - Δεν χρειάζεται να κρατήσουμε τον αριθμό των formals
- Μια συνάρτηση μπορεί να βρεθεί σε οποιοδήποτε score
 - Θα πρέπει μπαίνοντας σε αυτή να κρατάμε τον αριθμό των τοπικών μεταβλητών του τρέχοντος block ώστε να την επαναφέρουμε βγαίνοντας από αυτή
- Ο ενδιάμεσος κώδικας μιας συνάρτησης μπορεί να παραχθεί ανάμεσα σε άλλες εντολές
 - Θεωρούμε ότι δεν είναι εκτελέσιμη εντολή και δε δημιουργεί πρόβλημα (παρακάμπτεται με κάποιο τρόπο)
 - Θα επιστρέψουμε σε αυτό στην επόμενη φάση

Συναρτήσεις (2/2)

...
Εντολές ενδιάμεσου κώδικα πριν τη συνάρτηση
...

funcstart <funcsymbol>

...
Εντολές ενδιάμεσου κώδικα λόγω του block της συνάρτησης
...

funcend <funcsymbol>

...
Εντολές ενδιάμεσου κώδικα μετά τη συνάρτηση
...

```
z = x + y;
function f(a,b) { return a+b; }
function g() { function h(){} }
x = g;
x = (function() {});
```

```
1: ADD x y _t1
2: ASSIGN _t1 z
3: FUNCSTART f
4: ADD a b _t1
5: RETURN _t1
6: FUNCEND f
```

```
7: FUNCSTART g
8: FUNCSTART h
9: FUNCEND h
10: FUNCEND g
```

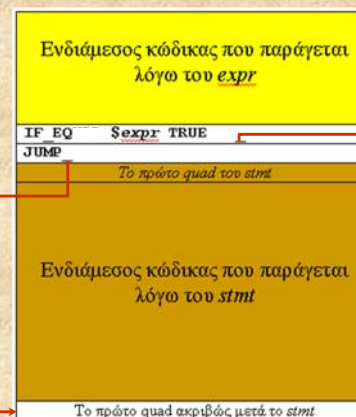
```
11: ASSIGN g x
12: FUNCSTART _f1
13: FUNCEND _f1
```

```
14: ASSIGN _f1 x
```


if statement

if (expr) stmt

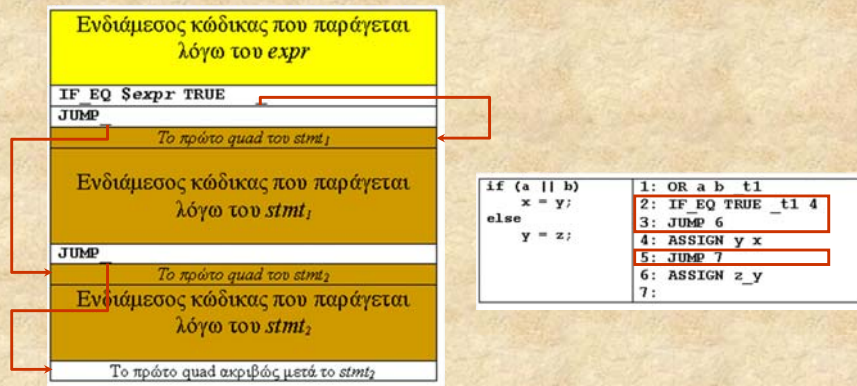
```
if (x+y >= z-w)
    f(x,y,z);

1: ADD x y _t1
2: SUB z w _t2
3: IF GREATEREQ _t1 _t2 6
4: ASSIGN FALSE _t3
5: JUMP 7
6: ASSIGN TRUE _t3
7: IF EQ TRUE _t3 9
8: JUMP 14
9: PARAM x
10: PARAM y
11: PARAM z
12: CALL f
13: GETRETV _t4
14: ← skip if
```


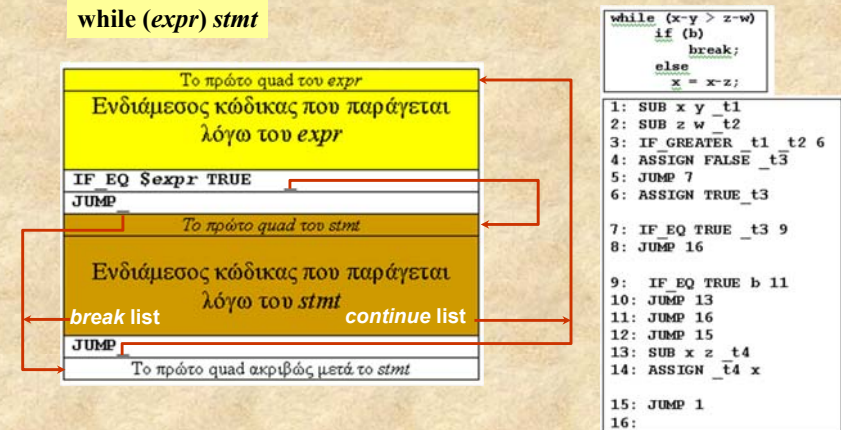

if-else statement

if (expr) stmt else stmt

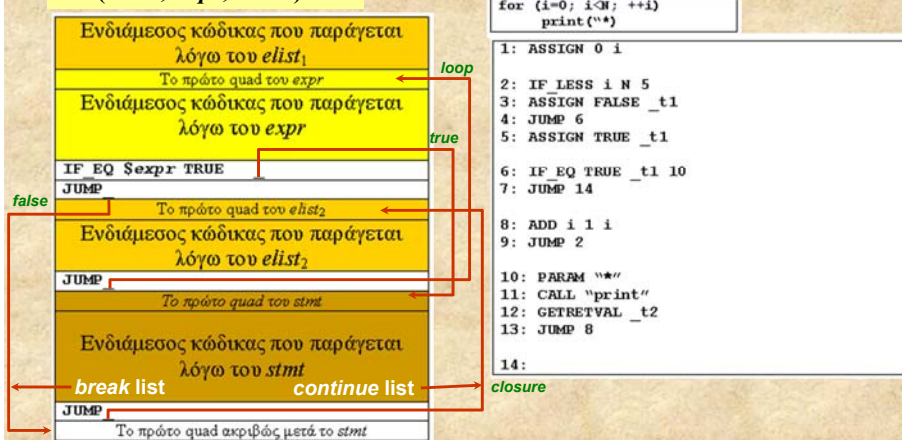
while statement

while (expr) stmt

for statement

for (elist1; expr; elist2) stmt

Ειδικές εντολές για loops (1/3)

- **Break** – Αλλάζει τη ροή ελέγχου ώστε να έχουμε άμεση έξοδο από το τρέχον loop
- **Continue** – Αλλάζει τη ροή ελέγχου ώστε να σταματήσει η τρέχουσα ανακύκλωση και να ξεκινήσει αμέσως η επόμενη στο τρέχον loop
- Και οι δύο αυτές επιτρέπονται μόνο μέσα σε κάποιο loop
 - Θα χρειαστεί ένας μετρητής για τα loops
 - ◆ Θα πρέπει να σώνεται μπαίνοντας σε συναρτήσεις
 - ◆ Και να επαναφέρεται βγαίνοντας από αυτές

Ειδικές εντολές για loops (2/3)

- Τα *break* και *continue* κάνουν jump σε σημεία που δεν είναι διαθέσιμα μέσα στον ίδιο γραμματικό κανόνα (incomplete jumps)
- Πρέπει λοιπόν να τα κρατήσουμε κάπου και τα κάνουμε patch όταν είναι διαθέσιμα τα targets τους
 - Εισάγουμε δύο λίστες, τις **breaklist** και **continuelist** που θα περιέχουν τους αριθμούς των quads που αντιστοιχούν σε unfinished jumps λόγω break και continue αντίστοιχα
 - Κάνουμε patch στους γραμματικούς κανόνες των loops

```
break → break ;
{ $break.breaklist = newlist(nextquad()); emit(jump, _); }
continue → continue;
{ $continue.contlist = newlist(nextquad()); emit(jump, _); }

stmts → stmt { $stmts = $stmt; }
stmts → stmts; stmt
{
    $stmts.breaklist = merge($stmts.breaklist, $stmt.breaklist);
    $stmts.contlist = merge($stmts.contlist, $stmt.contlist);
}
```


Ειδικές εντολές για loops (3/3)

■ Παράδειγμα

while (a) {	1: IF_EQ TRUE a 3
	2: JUMP 15 // go exit
a = f(a);	3: PARAM a
	4: CALL f
	5: GETRETVAL _t1
	6: ASSIGN _t1 a
if (a)	7: IF_EQ TRUE 9 // go if
break;	8: JUMP 11 // go else
else	9: JUMP 15 // break
continue;	10: JUMP 12 // skip else
	11: JUMP 1 // continue
continue;	12: JUMP 1 // continue
break;	13: JUMP 15 // break
	14: JUMP 1 // go loop
}	15:

Αποτίμηση εκφράσεων - Backpatching

- Για την αποτίμηση των λογικών εκφράσεων υπάρχουν δύο τεχνικές
- ❖ **Ολική αποτίμηση**
 - Αποτιμάται ολόκληρη η έκφραση
 - Π.χ. ο ενδιαμέσος κώδικας για το $a < b \text{ or } c < d$ με ολική αποτίμηση φαίνεται δίπλα
- ❖ **Μερική αποτίμηση (short circuit evaluation)**
 - Αποτιμάται μόνο το ελάχιστο αναγκαίο τμήμα της έκφρασης από το οποίο μπορεί να εξαχθεί συμπέρασμα για την τιμή της
 - Αυτή είναι η τεχνική ακολουθείται σε γλώσσες όπως C/C++/Java και είναι η **default σημασιολογία στην alpha**
 - Απαιτεί ειδική παραγωγή κώδικα γνωστή ως **backpatching**

1: IF_LESS	a	b	4
2: ASSIGN	FALSE	_t1	
3: JUMP	5		
4: ASSIGN	TRUE	_t1	
5: IF_LESS	c	d	8
6: ASSIGN	FALSE	_t2	
7: JUMP	9		
8: ASSIGN	TRUE	_t2	
9: OR	_t1	_t2	_t3

Μερική αποτίμηση έκφρασης (1/5)

- Εισάγουμε δύο λίστες *truelist* και *falselist* που θα περιέχουν πληροφορία για τα αποτελέσματα των μερικών εκφράσεων
 - Θα περιέχουν labels σε εντολές που πρέπει να κάνουμε jump για να αποτιμήσουμε το ελάχιστο αναγκαίο τμήμα της έκφρασης
 - Τα labels που αντιστοιχούν σε αυτές τις εντολές προστίθενται στην κατάλληλη από τις δύο λίστες
- Καθώς παράγεται ο ενδιαμέσος κώδικας για την έκφραση οι JUMP εντολές δεν συμπληρώνονται (*incomplete jumps*)
 - Δε γνωρίζουμε από πριν που πρέπει να κάνουμε jump
 - Τα jumps συμπληρώνονται αργότερα από τη **backpatch**
 - ♦ backpatch(list, quad) – κάθε incomplete jump που περιέχεται στη λίστα θα συμπληρωθεί με το quad που δίνεται

Μερική αποτίμηση έκφρασης (2/5)

■ Γραμματική

Στον 1^ο κανόνα, αν κάποιο από τα E1 και E2 είναι true τότε και το E θα είναι true, άρα η συνολική truelist προκύπτει συνδυάζοντας τις επιμέρους. Αν το E1 είναι false, τότε πρέπει να εξεταστεί το E2, άρα η συνολική falselist προκύπτει από το E2. Όμοια και τα άλλα.

E -> E1 or M E2	{ backpatch (E1.falselist, M.quad); E.truelist = merge (E1.truelist, E2.truelist); E.falselist = E2.falselist; }
E -> E1 and M E2	{ backpatch (E1.truelist, M.quad); E.truelist = E2.truelist; E.falselist = merge (E1.falselist, E2.falselist); }
E -> not E1	{ E.truelist = E1.falselist; E.falselist = E1.truelist; }
E -> id1 relop id2	{ E.truelist = makelist(nextquad); E.falselist = makelist(nextquad+1); emit(IF_RELOP, id1.val, id2.val, _); emit(JUMP, _); }
M -> ε	{ M.quad = nextquad; }

Μερική αποτίμηση έκφρασης (3/5)

■ Παράδειγμα: $a < b \text{ or } c < d \text{ and } e < f$

- Γίνεται reduced to $a < b$ από το $E \rightarrow \text{id1 relop id2}$
- Γίνεται reduced to $c < d$ από το $E \rightarrow \text{id1 relop id2}$
- Γίνεται reduced to $e < f$ από το $E \rightarrow \text{id1 relop id2}$
- Γίνεται reduce από το $E \rightarrow E1 \text{ and } M E2$ ($M=5$)
- Γίνεται reduce από το $E \rightarrow E1 \text{ or } M E2$ ($M=3$)

1: IF_LESS	a	b	-
2: JUMP	3		
3: IF_LESS	c	d	5
4: JUMP	-		
5: IF_LESS	e	f	-
6: JUMP	-		

Η έκφραση (3) αληθής, αν εκτελεστούν οι JUMP εντολές με label 1 ή 5, ενώ είναι ψευδής αν εκτελεστούν οι JUMP εντολές με label 4 ή 6

Μερική αποτίμηση έκφρασης (4/5)

- Όταν μια λογική έκφραση χρησιμοποιηθεί θα πρέπει να προστεθούν **extra εντολές** για να δώσουν τελικά ένα boolean αποτέλεσμα
- Επίσης θα πρέπει να γίνουν κατάλληλα patched τα υπόλοιπα incomplete jumps που βρίσκονται στις truelist και falselist

$x = a < b \text{ or } c < d \text{ and } e < f$

Η έκφραση είναι αληθής, αν εκτελεστούν οι JUMP εντολές με label 1 ή 5 ενώ είναι ψευδής αν εκτελεστούν οι JUMP εντολές με label 4 ή 6. Τα jumps με label 1 και 5 θα γίνουν patched στο ASSIGN true και αυτά με label 4 και 6 στο ASSIGN false.

1 : IF_LESS	a	b	7
2 : JUMP	3		
3 : IF_LESS	c	d	5
4 : JUMP	9		
5 : IF_LESS	e	f	7
6 : JUMP	9		
7 : ASSIGN	TRUE	_t0	
8 : JUMP	10		
9 : ASSIGN	FALSE	_t0	
10: ASSIGN	_t0	x	

Μερική αποτίμηση έκφρασης (5/5)

- Extra εντολές χρειάζονται επίσης όταν τα operands της λογικής έκφρασης δεν είναι ήδη boolean
 - Π.χ. $x = a \text{ and } b$; $y = f() \text{ or } g() \text{ or } h()$; $z = \text{not } x$;
- Κάθε non-boolean operand θα πρέπει να μετατραπεί σε boolean με ένα "true-test" φτιάχνοντας παράλληλα τις truelist και falselist που του αντιστοιχούν

$x = a \text{ and not } b$

Το a είναι αληθές αν είναι ίσο με TRUE, αλλιώς είναι ψευδές. Άρα παράγουμε το IF_EQ (1) που ανήκει στην truelist, και το JUMP (2) που ανήκει στη falselist. Ομοίως για το b, απλά το not αλλάζει τις λίστες και τελικά το label 3 ανήκει στην falselist και το 4 στην truelist.

1 : IF_EQ	a	TRUE	3
2 : JUMP	7		
3 : IF_EQ	b	TRUE	7
4 : JUMP	5		
5 : ASSIGN	TRUE	_t0	
6 : JUMP	8		
7 : ASSIGN	FALSE	_t0	
8 : ASSIGN	_t0	x	